Gemeente Gorinchem

Raadsvoorstel: Z/25/792008/D-978876
Onderwerp: **Meicirculaire gemeentefonds 2025**

Datum: 12 juni 2025
Portefeuillehouder: Marjo Molengraaf
I&O:
Raadsvergadering: 10 juli 2025
Opsteller: Anja van Bruggen
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Meicirculaire gemeentefonds 2025

Voorstel:

Wij stellen u voor:
1. De effecten van de meicirculaire 2025 te verwerken in een begrotingswijziging en daarbij:
   - het positieve resultaat 2025 van € 352.000 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2025;
   - de financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2025-2029 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen.

Aanleiding:

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires voor het Gemeentefonds. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september de vertaling van de Miljoenennota, december is op basis van de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De meicirculaire 2025 is 28 mei verschenen. Deze circulaire bevat informatie over de demping terugval in het gemeentefonds, tekorten in het budget voor jeugdzorg en de actualisatie van het volume accres en LPO accres op basis van de Voorjaarsnota 2025.

Beoogd effect:

De raad te informeren over de gevolgen van de meicirculaire 2025 en de raad een besluit te laten nemen over de bestemming van het saldo en het oormerken van budgetten.

Argumenten:

1.1 De meicirculaire bevat belangrijke informatie die van invloed is op de financiële positie van de gemeente.
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft op 28 mei 2025 de meicirculaire gemeentefonds 2025 uitgebracht. De hierin opgenomen ontwikkelingen bepalen in belangrijke mate de financiële ruimte van de gemeente, aangezien het gemeentefonds de grootste inkomstenbron van de gemeente is.

1.2 De raad heeft het budgetrecht. Het is aan de raad om besluiten te nemen over de financiële uitkomsten van deze circulaire.
De circulaire laat voor 2025 en verdere jaren een positief beeld zien ten opzichte van de ramingen die opgenomen zijn in de begroting 2025. Voor Gorinchem geeft dit het volgende resultaat:

2025	€	352.000
2026	€	4.223.000 *
2027	€	4.793.000 *
2028	€	4.408.000 *
2029	€	4.661.000 *

*Deze resultaten zijn al opgenomen in de Perspectiefnota 2026-2029.

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200AC Gorinchem
T 140183
F 0183-630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl

Het Rijk stelt met deze circulaire ook (extra) financiële middelen beschikbaar voor de uitvoering van specifieke doeleinden en taken. Onderstaand geven wij u inzicht in alle specifieke doeleinden en taken waarvoor het Rijk ons in deze circulaire middelen beschikbaar stelt.

		2025	2026	2027	2028	2029	
1	Jeugd - tekorten voor rekening rijk	963.000					*
1	Jeugd - hervormingsagenda						*
1	Jeugd - eigen bijdrage jeugdzorg						*
1	Jeugd- beperken trajectduur jeugdzorg						*
1	Jeugd - indexeren opbrengst hervormingsagenda						*
1	Jeugd - groeipad maatregelen hervormingsagenda						*
2	IBO Problematische schulden	43.000					
3	Kinderopvang pleegouders	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	
4	Wmo - hulpmiddelen		20.000				
4	Wmo - uitstel invoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage		454.000				
4	Wmo - aanpassen dienstverlening aan huis		4.000	4.000	4.000	4.000	
5	Uitvoeringskosten omgevingswet	151.000					
6	Alleenverdienersproblematiek	67.000					
7	AMR - begeleiding jongeren naar werk	170.000					
7	AMR - versterken arbeidsmarktregio's	248.000	248.000	248.000	248.000		
7	AMR - Work in Nederland	93.000	93.000	93.000			
7	AMR - impulsbudget arbeidsmarktregio’s	1.007.000	827.000	1.117.000	1.291.000		
8	Natuur bij energieprojecten	326.000					
9	Aanpak laaggeletterdheid	120.000	92.000	92.000	92.000		
10	Gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen	5.000	5.000				
11	Kinderen in een AZC	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000	
12	Preventie aanpak van jeugdcriminaliteit	500.000	500.000	500.000			
13	Participatie incl. bijdrage sociale infrastructuur	650.000	546.000	540.000	496.000	483.000	
13	Loonkostensubsidie	12.000					
	Totaal oormerkingen exclusief jeugd	4.351.000	2.785.000	2.590.000	2.127.000	483.000	
	+ is voordeel						
	- is nadeel						

*De jaarschijven 2026-2029 van jeugd zijn reeds opgenomen in de PPN 2026-2029.

1. In het onderdeel Jeugd is een zestal onderdelen gewijzigd:
   - Op basis van het advies van de deskundigencommissie Van Ark heeft het kabinet in de Voorjaarsnota 2025 middelen toegevoegd. De commissie heeft geadviseerd om het tekort in het budget voor jeugdzorg in gelijke delen te verdelen over Rijk en gemeente. De bijdrage vanaf 2025 tot en met 2029 ligt jaarlijks rond de € 9 ton en wordt ten gunste van het budget Jeugd gebracht;
   - De bedragen die bij het Ministerie van Financiën op de Aanvullende Post voor de Hervormingsagenda Jeugd waren gereserveerd, worden toegevoegd aan het gemeentefonds. De bijdrage vanaf 2026 tot en met 2029 ligt tussen de € 5 ton en € 7 ton;
   - Eigen bijdrage Jeugdzorg: het kabinet zet in op extra maatregelen om de kosten van jeugdzorg verder

te beheersen. Er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdzorg per 1 januari 2028. Deze maatregel zou voor Gorinchem in 2028 en 2029 ongeveer € 5 ton op kunnen leveren;
- Trajectduur: Rijk en gemeenten gaan met de sector afspraken maken over hoe we beter kunnen sturen op trajectduur. Deze maatregel moet voor Gorinchem jaarlijks ruim € 1 ton opleveren vanaf 2028;
- Indexeren opbrengst Hervormingsagenda Jeugd: de besparingsopgave van de Hervormingsagenda Jeugd is in prijs- en volumepeil 2019 ingeboekt. Er is een hogere besparing te veronderstellen aangezien prijs en volume sinds 2019 zijn gestegen. De omvang van deze besparing is jaarlijks ruim € 1 miljoen vanaf 2028;
- Het ingroeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda wordt verzacht. Hiervoor is in 2026 en 2027 ruim € 1 miljoen beschikbaar. De volledige besparing van de Hervormingsagenda wordt in 2028 gerealiseerd.
In de Perspectiefnota 2026-2029 zijn alle voor- en nadelen verwerkt via de reserve Sociaal Domein c.q. de besparingsopgave Hervormingsagenda Jeugd.

2. Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Problematische schulden: het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden fundamenteel aan te pakken. We ontvangen hiervoor alleen in 2025 een bijdrage.
3. Voor vergoeding van bijzondere kosten aan pleegouders in het vrijwillig kader is per 2025 jaarlijks een klein bedrag beschikbaar.
4. In het onderdeel Wmo is een drietal onderdelen gewijzigd:
- Het scheiden van wonen en zorg in de Wet langdurige zorg (Wlz) leidt bij gemeenten tot meerkosten, we ontvangen hiervoor in 2026 een bijdrage;
- Uitstel invoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo van 1 januari 2026 naar 1 januari 2027. Voor de besparing die nu niet gerealiseerd kan worden ontvangen we een eenmalige vergoeding van ruim € 4 ton in 2026;
- Aanpassen Regeling Dienstverlening Aan Huis: hiervoor ontvangt Gorinchem vanaf 2026 jaarlijks een kleine bijdrage.
5. Uitvoeringskosten Omgevingswet: Gorinchem ontvangt in 2025 € 151.000 waarmee ervoor gezorgd kan worden dat we aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen.
6. Gemeenten kunnen huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. Gorinchem ontvangt hiervoor in 2025 € 67.000.
7. Gorinchem ontvangt als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio (AMR) de volgende vier uitkeringen:
- Begeleiden jongeren naar werk: met de Aanpak Jeugdwerkloosheid zetten gemeenten, scholen en hun partners zich in om kwetsbare jongeren te ondersteunen naar vervolgonderwijs of werk. We ontvangen hiervoor € 170.000 in 2025;
- Versterken arbeidsmarktregio's: Het doel is om de regiefunctie die centrumgemeenten vervullen ten aanzien van de samenwerking en de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's, structureel te ondersteunen en te versterken. De bijdrage hiervoor is jaarlijks € 248.000 in de jaren 2025-2028;
- Work in Nederland: om goede informatievoorziening, hulp en dienstverlening aan Europese Unie (EU)-arbeidsmigranten te bieden, worden gelden beschikbaar gesteld ten behoeve van de verschillende arbeidsmarktregio's. De bijdrage hiervoor is € 93.000 in de jaren 2025 tot en met 2027;
- Het tijdelijk impulsbudget maakt het mogelijk om gezamenlijke dienstverlening (bijvoorbeeld op het gebied van werk, scholingsinstrumenten of -trajecten) te ontwikkelen met de partners in de arbeidsmarktregio. Gorinchem krijgt circa € 1 miljoen in 2025, € 8 ton in 2026, € 1,1 miljoen in 2027 en € 1,3 miljoen in 2028.
8. Aan alle Regionale Energie Strategieën-regio's is net als in 2024 een bedrag toegekend voor het versterken van ecologie en biodiversiteit rondom projecten voor hernieuwbare energie op land.
9. Aanpak laaggeletterdheid: de middelen die nu beschikbaar worden gesteld, stellen gemeenten in staat

om nieuwe regionale plannen te maken voor de periode 2025-2028 en dus de coördinatie van de regionale aanpak voort te zetten. Gorinchem krijgt € 12.000 in 2025 en € 92.000 voor de jaren 2026 tot en met 2028.

10. Gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen: gemeenten en hun anti-discriminatievoorzieningen werken samen als het gaat om de preventie van discriminatie op lokaal niveau, waarbij gemeenten in 2025 en 2026 middelen ontvangen om meer aan preventie te kunnen doen. Gorinchem krijgt in deze jaren € 5.000.
11. De voorlopige verdeling van het budget hulp aan kinderen in een AZC is bekend en wordt structureel verwerkt. Het eerder toegekende bedrag bleek te hoog.
12. Voor preventie aanpak van jeugdcriminaliteit stelt het ministerie van Justitie en Veiligheid aan Gorinchem een bijdrage ter beschikking ten behoeve van het voorkómen van jonge aanwas en doorgroeiers in de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. We ontvangen in de periode 2025-2027 hiervoor een jaarlijkse bijdrage van € 500.000.
13. De integratie-uitkering Participatie is geactualiseerd op de onderdelen WSW en Beschut werk. Nieuw is de rijksbijdrage sociale infrastructuur: vanaf 2025 ontvangen we jaarlijks een bijdrage van ongeveer € 50.000 om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Tevens zijn de aantallen voor loonkostensubsidie aangepast. Deze regelingen worden door Avres uitgevoerd.

Risico's:

N.v.t.

Financiën:

Het positieve effect van € 352.000 voor 2025 en de door het Rijk beschikbaar gestelde financiële middelen voor de uitvoering van specifieke taken € 4.351.000 zullen voor 2025 worden verwerkt in een begrotingswijziging. Aan de raad wordt voorgesteld om het positieve resultaat toe te voegen aan het begrotingssaldo 2025. Ook stellen we voor om de extra financiële middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor de uitvoering van specifieke taken voor 2026-2029 toe te voegen aan de desbetreffende beleidsterreinen.
De gevolgen voor het gemeentefonds voor 2026-2029 zijn al opgenomen in de Perspectiefnota 2026-2029.
Voor de demping van de terugval van het gemeentefonds ontvangen we in 2026-2029 ruim € 9 ton per jaar. Dit bedrag hebben we ten gunste van de exploitatie gebracht.

Participatie:

N.v.t.

Communicatie:

Als de bijstelling voor de geoormerkte budgetten van invloed is op de uitvoerende partijen (zoals Avres en DG&J) worden zij geïnformeerd over de gevolgen van deze bijstelling.

Duurzaamheid:

De decentralisatie-uitkering Natuur bij energieprojecten is toegekend voor het versterken van ecologie en biodiversiteit rondom projecten voor hernieuwbare energie op land.

Vervolgproces:

N.v.t.

Bijlagen:

Gemeentefonds Meicirculaire 2025

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 24 juni 2025
Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:
Wij stellen u voor:
1. De effecten van de meicirculaire 2025 te verwerken in een begrotingswijziging en daarbij:
   - het positieve resultaat 2025 van € 352.000 toe te voegen aan het begrotingssaldo 2025;
   - de financiële middelen met een specifieke bestemming voor 2025-2029 te verrekenen op de verschillende beleidsterreinen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 10 juli 2025

Griffier,
{{esl:Signer1:signature:size(200,50)}}

Voorzitter,
{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}